

Biuletyn

ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

ISSN 2083-4403

Nr 03 (413) • 21 stycznia 2017

Przesłanie na XX Dzień Judaizmu w Kościele katolickim w Polsce

Budowanie wzajemnego braterstwa w oparciu o to, co w wierze mamy wspólne, wymaga otwarcia, woli wyjścia naprzeciw, wzajemnego poznawania i zaufania – czytamy o tym w przesłaniu Przewodniczącego Komitetu ds. Dialogu z Judaizmem na przypadający 17 stycznia Dzień Judaizmu. Przesłanie podpisali bp. Rafał Markowski i bp. Mieczysław Cisko – obecny i poprzedni przewodniczący Komitetu. W tym roku Dzień Judaizmu w Kościele katolickim w Polsce obchodzimy już po raz dwudziesty, tym razem pod hasłem: „Uwiodłeś mnie, Panie, a ja pozwoliłem się uwieść” (Jer. 20,7). Ogólnopolskie obchody tego dnia będą miały miejsce w Kielcach.

Przesłanie Przewodniczącego Komitetu Konferencji Episkopatu Polski
ds. Dialogu z Judaizmem

Ponad 20 lat temu biskupi polscy do kalendarza kościelnego wpisali ogólnopolskie obchody Dnia Judaizmu. Była to w pewnym wymiarze pionierska decyzja jako odpowiedź na wezwanie soborowego dokumentu *Nostra aetate*, aby „ożywić i zalecić obustronne poznanie się i poszanowanie, które osiągnąć można zwłaszcza przez studia biblijne i teologiczne oraz przez braterskie rozmowy” (nr 4).

Wewnątrzkościelny Dzień Judaizmu – zgodnie z intencją biskupów – ma pomagać katolikom w od-

krywaniu judaistycznych korzeni chrześcijaństwa, w pogłębianiu świadomości tego, że religia żydowska nie jest wobec chrześcijaństwa „rzeczywistością zewnętrzną, lecz czymś wewnętrznym oraz że nasz stosunek do niej jest inny aniżeli do jakiegokolwiek innej religii” (św. Jan Paweł II). Można więc mówić o ścisłym pokrewieństwie obu religii, a wyznawców judaizmu nazywać braćmi, jak to określił św. Jan Paweł II: „starszymi braćmi w wierze”, a papież Benedykt XVI: „naszymi ojcami w wierze”.

Budowanie wzajemnego braterstwa w oparciu o to, co w wierze mamy wspólne, wymaga otwarcia, woli wyjścia naprzeciw, wzajemnego poznawania, zaufania, formowania właściwej mentalności, pokonywania uprzedzeń, wyzwalania się z myślenia stereotypami, obrony przed wykluczaniem. Przede wszystkim jednak wymaga modlitwy, gdyż ludzkie wysiłki są niewystarczające, aby fundamentem budowanej wspólnoty była wewnętrzna wolność i miłość dzieci Bożych. Są one z Boga, tak jak to określa żydowski dokument *Dabru emet*, o dialogu z chrześcijanami: „różnica pomiędzy Żydami a chrześcijanami nie może być przewyżczona siłami ludzkimi”.

W ciągu minionych 50 lat tak wiele dobrego się wydarzyło we wzajemnych katolicko-żydowskich relacjach, że można dziś mówić o całej epoce; epoce znaczonej przez papieży powojennych pontyfikatów, poczynając od św. Jana XXIII, zaangażowanego w organizację pomocy prześladowanym w czasie wojny Żydom. Nie można też pominąć milczeniem zaangażowania w tę pomoc papieża Piusa XII. Trzeba tutaj wspomnieć bł. Pawła VI, który złożył swój podpis pod soborowym dokumentem *Nostra aetate*, kluczowym dla dialogu religijnego, zwłaszcza chrześcijańsko-żydowskiego. Niepowtarzalny, wprost epokowy wkład w wzajemne relacje dał św. Jan Paweł II, noszący w swym sercu od dzieciństwa przyjaźń z żydowskimi rówieśnikami, która stała się inspiracją jego moralnych przesłań, gestów, działań, solidarności wobec narodu żydowskiego. Do trwałe-

go dorobku Kościoła przeszedł jego dwie wypowiedzi: „antysemityzm jest grzechem” oraz „kto spotyka Jezusa spotyka judaizm”.

Tym samym szlakiem w swej apostołskiej posłudze, refleksji i działaniu szedł papież Benedykt XVI. Papież Franciszek przyniósł ze sobą do Rzymu szerokie doświadczenie dialogu i przyjacielskiej więzi z Żydami, zwłaszcza z rabinem Abrahamem Skórką. W krótkim czasie swego pontyfikatu potwierdził tę więź poprzez wizytę w Izraelu, przyjmowanie u siebie Żydów, wraz z prezydentem Izraela Szymonem Peresem. Nie tylko słowa, ale także milczenie może wiele mówić o więzi solidarności i uczuciach, tak, jak to miało miejsce podczas papieskich nawiedzin niemieckiego obozu Auschwitz.

Wobec Żydów, my chrześcijanie zostaliśmy obciążeni winą niechęci i dyskryminacji, uprzedzeń i obojętności, milczenia, a nawet udziału w ich cierpieniu. Dlatego w duchu soborowego dokumentu powtarzamy słowa skruchy: „Kościoł, pomnąc na wspólne z Żydami dziedzictwo opłakuje – nie z pobudek politycznych, ale pod wpływem religijnej miłości ewangelicznej – akty nienawiści, prześladowania, przejawy antysemityzmu, które kiedykolwiek i przez kogokolwiek kierowane były przeciw Żydom” (Nostra aetate, 4). Episkopat Polski w duchu Deklaracji – przede wszystkim samej Ewangelii – a także za przykładem św. Jana Pawła II, we wspólnotowym akcie pokuty prosił Boga o wybaczenie win, jakie współbracia w wierze zaciągnęli wobec braci Żydów, zwłaszcza podczas ostatniej wojny, czasu totalnej Zagłady. W tym kontekście nie możemy też zapominać o bohaterskich postawach Polaków, niosących pomoc skazanym na zagładę Żydom, niekiedy aż po zapłacenie za to najwyższej ceny, to jest własnego życia. Jedynie na terenie Polski najdrobniejsze przejawy pomocy Żydom były karane przez Niemców śmiercią. Naród żydowski uwiecznia pamięć tych bohaterów pamiątkowymi tablicami w Jerozolimie. Dobrze, że bohaterskie zachowania rodaków są upamiętniane również przez Polaków: w Muzeum w Markowej i w Kaplicy Pamięci w Toruniu.

Do kultury naszego społeczeństwa należy coraz częstsze upamiętnianie dotychczas zapomnianych mogił Żydów, polskich współobywateli rozstrzelanych przez Niemców. Skazani nie tylko na śmierć, ale na wymazanie ze zbiorowej pamięci ich nazwisk i miejsca pochówku, dziś odzyskują swoją godność, kiedy na pomnikowych płytach są umieszczane ich imiona, a młodzież izraelska uczestnicząca w tych odsłonięciach, zresztą wraz z rabinem, biskupem, księżmi, miejscową społecznością, przenosi

te imiona do zbiorowej pamięci Izraela. Spełnia się poniekąd Ezechielową wizję powrotu rozrzuconych na obczyźnie kości pomordowanych Żydów do wolnego kraju. W ramach obchodów złotego jubileuszu Nostra aetate papież Franciszek poświęcił pewną rzeźbę, umieszczoną na terenie uniwersyteckiego kampusu w Filadelfii. Rzeźba autorstwa miejscowego artysty została zainspirowana przez wspólnotę żydowską, a nadano jej tytuł: „Synagoga i Kościół w naszych czasach”. Przedstawia ona dwie siedzące obok siebie postaci kobiece. Jedna trzyma w rękach Nowy Testament, a druga – zwój Tory. „W zamysle pomysłodawców rzeźba reprezentuje to, co Franciszek nazwał podróżą przyjaźni, i upamiętnia osiągnięcia dialogu chrześcijańsko-żydowskiego w ostatnim półwieczu” (ks. prof. M. Rosik).

Można dziś powiedzieć, że wspomniana amerykańska rzeźba symbolizuje też to, co od ponad 30 lat dzieje się w Kościele w Polsce, w wymiarze instytucjonalnym, autoryzowanym przez Episkopat, a zainicjowanym przez emerytowanego Prymasa Polski abpa Henryka Muszyńskiego, nestora dialogu z Żydami. Dorobek tego dialogu pomnażali w ostatnich dziesięcioleciach jako przewodniczący Komitetu: abp Stanisław Gądecki i bp Mieczysław Cisko, a których funkcję przejął w ubiegłym roku bp Rafał Markowski. Należy też wspomnieć o zasadniczym wkładzie w dialog ze strony żydowskiej Naczelnego Rabina Polski Michela Schudricha.

Hasłem tegorocznego, już 20 Dnia Judaizmu w Polsce są słowa z Księgi Jeremiasza: „Uwiodłeś mnie, Panie, a ja pozwoliłem się uwieść” (20,7). Przywołują one nie tylko dramatyzm Jeremiaszowego prorockiego powołania, lecz także tragizm losu całego narodu, ze świadomością Bożego wybrania z jednej strony, a zbiorowym doświadczeniem z drugiej. Można tę sytuację odnieść do wszystkich niewoli wybranego narodu, zwłaszcza do czasu Zagłady.

My, chrześcijanie, w profetycznej osobie Jeremiasza dostrzegamy figurę Chrystusa, zmagającego się z trudną wolą Ojca, a także obraz każdego chrześcijanina, doświadczającego różnych dramatycznych sytuacji, które w duchu wiary trzeba podporządkować woli Boga oraz dostrzegać zbawczy sens każdego cierpienia. Nie jest to łatwe, gdyż w pewnym sensie – paradoksalnie – wiara potęguje to cierpienie, gdyż rodzi adresowany do Boga bunt. Jednak dobrowolnie przyjęte cierpienie daje wewnętrzną wolność, ostateczne poczucie sensu i niepowtarzalny pokój.

Tematyka wokół tegorocznego hasła niesie w sobie wiele pytań, na które katolicy i Żydzi będą wspólnie

poszukiwali odpowiedzi, gdyż obchody Dnia Judaizmu są też okazją do snucia wspólnej teologicznej i egzystencjalnej refleksji.

Przewodniczący Komitetu KEP ds. Dialogu

Judaizmem,

Biskup Rafał Markowski

Biskup Mieczysław Cicho

Rocznica nominacji biskupiej Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia

W dniu 21 stycznia br. (sobota), mija 26. rocznica nominacji biskupiej Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia, którą otrzymał z rąk Ojca Świętego Jana Pawła II – 21 stycznia 1991 r.

Pamiętajmy w modlitwie.

Komunikaty

Konkurs filmowy „Moje ŚDM”

Polecamy inicjatywę konkursu filmowego „Moje ŚDM” – objęty patronatem Prezes Rady Ministrów Beaty Szydło i kard. Stanisława Dziwisza. Celem konkursu jest zaprezentowanie autorskich materiałów filmowych, dokumentujących wydarzenia z tygodnia Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w dniach 25-31 lipca 2016 roku.

Szczegóły konkursu znajdują się na stronie: <http://episkopat.pl/konkurs-filmowy-moje-sdm/>

Demonstracje organów oliwskich w roku 2017

Informujemy uprzejmie, że w roku 2017 demonstracje organów oliwskich (20 minutowy koncert) odbywać się będą w Bazylice Archikatedralnej w Oliwie w następujących godzinach:

styczeń - luty - marzec

w dni powszednie i soboty o godz. 12
w niedziele oraz 6 stycznia o godz. 15

kwiecień

w dni powszednie i soboty o godz. 11, 12
w niedziele o godz. 15, 16

maj

w dni powszednie i soboty o godz. 10, 11, 12, 13
w niedziele oraz 3 maja o godz. 15, 16

czerwiec

w dni powszednie o godz. 10, 11, 12, 13, 15, 16
w soboty o godz. 10, 11, 12, 13, 14, 15
w niedziele o godz. 15, 16, 17

lipiec - sierpień

w dni powszednie o godz. 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17
w soboty o godz. 10, 11, 12, 13, 14, 15
w niedziele oraz 15 sierpnia o godz. 15, 16, 17

wrzesień

w dni powszednie i soboty o godz. 10, 11, 12, 13
w niedziele o godz. 15, 16

październik

w dni powszednie i soboty o godz. 11, 12
w niedziele o godz. 15

listopad – grudzień

w dni powszednie i soboty o godz. 12
w niedzielę o godz. 15
Równocześnie informujemy, że demonstracji organów nie będzie w dniach:
1 stycznia 2017 r.
1 marca (popielec)
od 13 do 18 kwietnia włącznie (święta wielkanocne)
15 czerwca (Boże Ciało)
1, 2 listopada
od 22 do 31 grudnia
1 stycznia 2018 r.

Harmonogram wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku. Powiadamiając o powyższym prosimy uprzejmie o dostosowanie programu wycieczek do wskazanych terminów.

Demonstracje lub dłuższe koncerty dodatkowe, prosimy zamawiać co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.

Zmiana siedziby Diecezjalnej Poradni Rodzinnej

Informujemy, że decyzją Księdza Arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia Metropolity Gdańskiego siedziba Diecezjalnej Poradni Rodzinnej z dniem 1

października 2016 roku została przeniesiona z Gdańska-Oliwy, Pl. Bpa E. Nowickiego 2 do Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej w Gdańsku-Matemblewie, ul. Matemblewska 67. Telefon kontaktowy pozostaje bez zmian 58 552 18 81. Wszelkie informacje i zapisy do specjalistów odbywają się w godzinach urzędowania sekretariatu od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 14.00.

Europejska Inicjatywa Obywatelska w obronie Małżeństwa i Rodziny „Mama Tata i Dzieci”

Za zgodą Księdza Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego zostaną przekazane do parafii drogą elektroniczną i pocztą tradycyjną materiały dotyczące Europejskiej Inicjatywy Obywatelskiej w obronie Małżeństwa i Rodziny „Mama Tata i Dzieci”, zaaprobowanej przez Konferencję Episkopatu Polski i domagającej się szacunku dla rodziny opartej na małżeństwie jednego mężczyzny z jedną kobietą. Celem jest zebranie w Europie jednego miliona podpisów do 10. grudnia br.

Zachęcamy do zorganizowania zbierania podpisów w najbliższe niedziele. Zebrane podpisy prosimy przesłać na adres zamieszczony w przekazanych materiałach. Szczegóły otrzymają Księża pocztą oraz są dostępne także na stronie: www.mamatataidzieci.pl jak i u Koordynatora Krajowego Akcji: Jana Urmańskiego, tel. 501 089 822; e-mail: jan.urman-ski@mamatataidzieci.pl

Komunikat dotyczący Grup Modlitwy Ojca Pio

Krajowy moderator Grup Modlitwy Ojca Pio, br. Roman Rusek, OFMCap zwraca się z prośbą do Parafii Archidiecezji Gdańskiej, w których istnieją Grupy Modlitwy Ojca Pio o przesłanie następujących danych, tj.:

- a) nazwa Parafii, jej adres oraz strona internetowa,
- b) rok powstania Grupy Modlitwy Ojca Pio,
- c) opiekun grupy,
- d) dane kontaktowe z Grupy Modlitwy Ojca Pio (imię, nazwisko, adres email oraz telefon kontaktowy) oraz odpowiedzi na poniższe pytania, tj.:
- e) czy dana Grupy Modlitwy Ojca Pio została zatwierdzona przez Biskupa?

f) czy dana Grupy Modlitwy Ojca Pio została zgłoszona w San Giovanni Rotondo?

Omawiane dane należy przesłać na następujący adres poczty elektronicznej br. Zdzisława Dumy, OFM-Cap: duma.z@op.pl

W mediach

Radio Plus

CODZIENNIE (PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK)

Ewangeliarz

7 dni w tygodniu, zawsze o 6.10 fragment Ewangelii na dany dzień z komentarzem ks. Grzegorza Michalczyka.

Wiek Wieków

Codziennie o 6.50. Program Artura Moczarskiego – kalendarium i sylwetka patrona dnia.

Nocne Światła

Od poniedziałku do czwartku od 23.00 do 01.00 prowadzona przez Pawła Krzemińskiego z udziałem gościa (duchowny, socjolog, psycholog, filozof) i słuchaczy (telefonicznie). Tematyka wywodząca się wprost z Dekalogu.

NIEDZIELA

7.00 Radiowy przekaz Mszy św. z kościoła św. Brygidy w Gdańsku.

7.50 „Rozmowa z metropolitą” - cotygodniowa rozmowa Adama Hlebowicza z metropolitą gdańskim arcybiskupem Sławojem Leszkiem Głódziem na najbardziej aktualne tematy Kościoła, Polski i świata.

8.00 – 9.00 „Ósma Godzina Czytań”

Biblijna audycja Artura Moczarskiego emitowana w niedzielę o 8.00, której punktem wyjścia do rozmowy jest cytat z Pisma Świętego. Rozważania na temat treści i przesłania w nim zawartego w kontekście wartości chrześcijańskich.

9.00 – 9.05 Serwis Z Życia Kościoła

W niedzielę po wiadomościach o 9.00 specjalny serwis dotyczący spraw Kościelnych. Dodatkowe podsumowanie informacji z tygodnia.

9.05 -10.00 „Plus znaczy więcej” – Iwona Demska wraz z zaproszonymi gośćmi opisuje ich pasje, z angażowania, ważne wydarzenia z zakresu kultury, religii i obyczajowości.

11.00 – 12.00 Kościół Wczoraj, Dziś i Jutro

Piotr Zworski rozmawia z ekspertami, duchownymi, dziennikarzami KAI

20.00 – 20.59 Obrazy Z Historii Kościoła

Program historyczny Marcina Bąka. W audycji poruszane są kwestie związane z udziałem Kościoła w życiu i rozwoju Polski oraz Europy na przestrzeni wieków.

21.00 – 21.59 Obserwatorium Radia PLUS
Autorska audycja Patrycji Michońskiej nadawana w niedzielę o 21.00 wspierająca Naukę Kościoła i wartości chrześcijańskie.

PONIEDZIAŁEK

20.00 – 22.00 Kościół Według Marka
Poniedziałkowy wieczór to tradycyjnie czas Marka Zająca i jego gościa (osoba duchowna).
Audycja oparta na interakcji ze słuchaczami, odpowiedziach na pytania, życiowych drogowskazach.

Magazyn katolicki „Droga”

Magazyn Katolicki „DROGA” pod redakcją Jolanty Roman-Stefanowskiej emisja w TVP 3 Gdańsk w każdą niedzielę o godz. 18.00. Powtórka programu w poniedziałek o godz. 19.15 i we wtorek o godz. 20.30. Link do programu: gdansk.tvp.pl/17670252/droga. Zapis programu na stronie TVP Gdańsk www.gdansk.tvp.pl / zakładka programy / zakładka dolna religia / DROGA
Kontakt z redakcją programu droga@tvp.pl

Radio Gdańsk

Niedziela 7.05–7.25 „W Drodze” (magazyn katolicki)

„Gość Niedzielny”

Zapraszamy do lektury gdańskiego wydania tygodnika „Gość Niedzielny”.

► Justyna Liptak - „Za życiem”. – Ta ustawa to nie tylko jednorazowe świadczenie finansowe, ale przede wszystkim zapewnienie pełnego wsparcia rodzicom nieuleczalnie chorych lub ciężko upośledzonych dzieci – wyjaśnia Arkadiusz Kulewicz, kierownik Działu Organizacyjnego Gdańskiego Centrum Świadczeń.

► Jan Hlebowicz - „Gacki i podziemne labirynty”. Wielu gdańszczan w ogóle nie wie o ich istnieniu. Wkrótce będą mieli okazję te braki nadrobić. Dwa zabytki hydrotechniczne przejdą remont i zostaną udostępnione zwiedzającym. Jednak na swoją kolej wciąż czeka najważniejszy i najcenniejszy obiekt.

